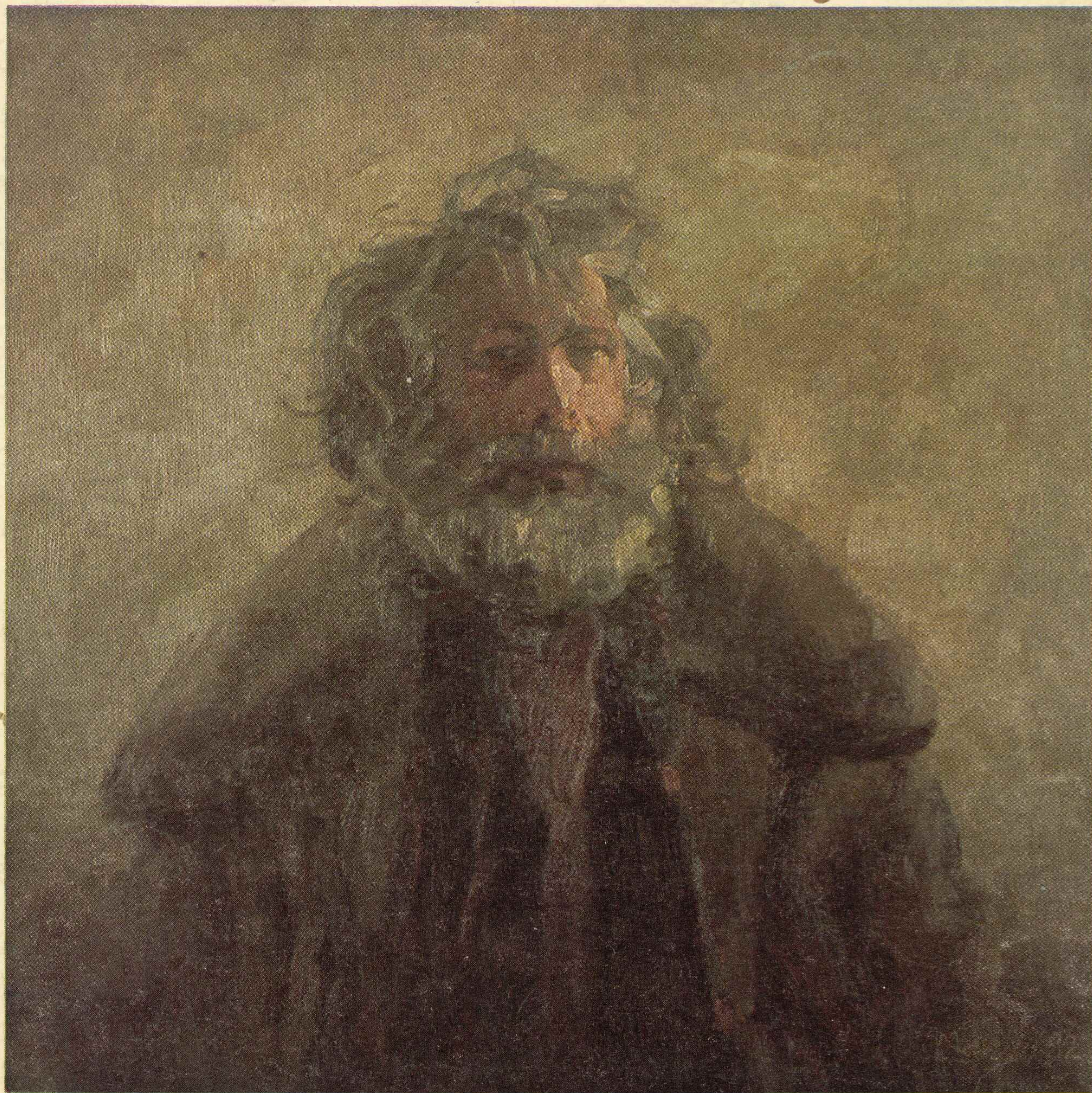

132/82

Stanisław Mazur

malarsstwo

MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI
ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

Stanisław Mazuś

MALARSTWO

WRZESIEŃ 1982, Warszawa, Zachęta, pl. Małachowskiego 3
PAŹDZIERNIK 1982, Poznań, BWA Arsenał, Stary Rynek 3
LUTY 1983, Częstochowa, BWA, Aleja NMP 64

Stanisław Mazuś należy do szczególnego pokolenia artystów. Swoiście uprzywilejowanego, gdyż zwolnionego z psychicznego obowiązku opowiedzenia się za jakimś określonym kierunkiem i tym samym światopoglądem artystycznym, jako, że w czasach jego dojrzewania umilkły już boje prowadzone przez zwalczające się nurty i orientacje, pozostawiając po sobie nieprzebrany i niejako bezpański arsenał metod plastycznej wypowiedzi.

Taż sama generacja jednak stanęła wobec wyboru trudniejszego i bardziej odpowiedzialnego. Początek jej samodzielnej drogi twórczej zbiegł się bowiem ze zdobyciem przez sztukę wartości, o którą bezskutecznie przez tysiąclecia walczyła, a mianowicie pełnej swobody. Owej wymarzonej wolności, mającej otworzyć przed nią trudne do przewidzenia, lecz zapewne wspaniałe i kuszące bezkresem możliwości spełnienia najbardziej nawet szalonych zamierzeń.

I wówczas okazało się, że pozbawiona wszelkich ograniczeń sztuka poczuła się nagle bezradna. Głębie poszukiwań i doskonalenia środków zarówno, jak treści, zaczęła coraz częściej wypierać szybko, lecz bezmyślna pogoń za innością, za nową, odrębną formułą, za powierzchownym trickiem, mogącym zaintrygować zblazowanych już odbiorców. Wówczas też zachwiała się wiara w postawiony przez wielką awangardę początku wieku znak równości między jakością i nowością. Spostrzeżono, że „nowy” nie musi znaczyć „dobry”, ani tym bardziej „lepszy”. Tym samym utraciły swój dotychczasowy, a pejoratywny sens słowo „tradycja” wraz z ukształtowanym od niego przymiotnikiem, podobnie, jak wszystkie inne określenia, widzące w nowatorstwie jedyną drogę godną ambitnego artysty.

Rychło też zrodziło się przekonanie o niebezpieczeństwach niesionych przez pełną wolność, zatem konieczności istnienia pewnych wymiernych i sprawdzalnych norm. Nie znajdując ich w poszerzonym do granic nieskończoności polu sztuki ani płynnych kryteriach wartościowania, artyści zaczęli sami sobie stawiać bariery w tym choćby celu, by — piętrząc trudności i wymagania — mieć co przełamywać, wyczuwając intuicyjnie w tym działaniu jedyną możliwość weryfikacji swej sztuki, prowadzącej z kolei do jej doskonalenia.

Tę właśnie, słuszną i świadcząca o znacznym poczuciu odpowiedzialności, oraz — co równie ważne — szacunku dla siebie i odbiorców drogę wybrał Stanisław Mazuś. Obdarzony znaczną wrażliwością o sensualistycznym zabarwieniu sięgnął do metod stosowanych przez pokrewnych mu duchem twórców sprzed lat kilkudziesięciu, a mianowicie impresjonistycznych realistów przełomu wieków, przejmując ich wierność dla realiów, połączoną z jasną oraz przesyconą światłem i powietrzem paletą. Czysto zmysłowe postrzeganie, sprowadzające się u impresjonistów do supremacji prostego zespołu oko — rę-

Stanisław Mazuś belongs to a specific generation of artists. It is a generation in a way privileged, since it is exempted from the mental duty of proclaiming itself in favour of a definite trend and philosophy in art, for in the period of its maturation the fight had already ceased between various art trends and tendencies that had left behind a whole arsenal of so to say nobody's means of expression.

The very same generation, however, faced a more difficult and onerous choice: the beginning of its independent life in art coincided with attaining unrestricted freedom, a value which art had unsuccessfully fought for for ages. That dream of a freedom was to offer difficult-to-foresee though great possibilities of materializing even the most fantastic plans.

And then it turned out that art deprived of its limits appeared to be helpless all of a sudden. The intensity of search and the improvement of means and content were more and more frequently replaced by a hasty quest for something new, for a separate formula and for a superficial trick to attract the already blasé viewer. At the same time the conviction was shaken that quality can be identified with novelty. It was noticed that "new" does not necessarily mean "good", much less "better". Thereby, the word "tradition" and the adjective derived from it lost their previous pejorative meaning like all the other terms connected with the conviction that the only way for an ambitious artist is innovation.

Soon, the conviction emerged that full freedom is dangerous, therefore that certain measurable and verifiable standards are indispensable. Having failed in finding them in the field of art enlarged almost to infinity or in floating criteria, artists began to put barriers before themselves on their own for at least a single purpose: by piling up difficulties and requirements themselves they had something to overcome, intuitively seeing in it the only possibility of verifying and improving their art.

That reasonable way testifying to the presence of a sense of responsibility and, which is equally important, to a sense of respect for oneself and for viewers was chosen by Stanisław Mazuś. Gifted with considerable sensitivity with a dash of sensualism, he borrowed the methods applied decades ago by artists congenial to him, namely by the impressionist realists of the turn of the 19th century, taking from them their fidelity to realities connected with a light-colour palette full of light and air. Yet, purely sensitive perception, resolving itself in impressionists into supremacy of a simple eye-to-hand system, is too poor in content for Mazuś. So he arranges reality in accordance with mathematics-like rules of axial composition with a clearly marked rhythm, in

ka, jest jednak dla Mazusia zbyt ubogie w treści. Porządkuje więc rzeczywistość w myśl bliskich matematyce reguł kompozycji osiowej o wyraźnie zaznaczonych rytmach, w czym dla odmiany zbliża się do Vermeera van Delft. Na jego też wzór unika wszelkiego przeładowania, wszelkich zbędnych ozdobników, budując obrazy przejrzyste i przestrzenne o wszelkich cechach amor vacuum. Z natury liryczny lubi mówić przyciszonym głosem monochromów o puszystej, intymnej fakturze cienko kładzonej farby.

Obrazy Mazusia są z całą premedytacją malowane do wnętrza mieszkalnych. Ciche i spokojne milkną w jarmarcznym zgiełku wielkich zbiorowych ekspozycji, tłumione przez ostry krzyk agresywnych kontrastów barwnych swych ekstrawertywnych sąsiadów, by odsłonić cały swój urok w czasie niczym nie zakłóconego kontaktu z widzami. Wówczas też ujawniają wszystkie swoje walory a zwłaszcza autentyczność i dobry smak ich autora. Ów do niedawna potępiany i znów przywrócony do należnej mu rangi gust, bez którego wszelkie, najbardziej nawet rewolucyjne dzieło skazane jest na izolację.

Czym jest natomiast tak często używany i nadużywany autentyczność w sztuce? W sposób najprostszy można go określić jako nawiązywanie poprzez dzieło kontaktu z jego twórcą, jednoznaczne z uznaniem obrazu nie za obiekt estetyczny, bądź też — nie wyłącznie za obiekt estetyczny, lecz projekcję osobowości autora.

Nie trzeba też chyba dodawać, że tę właśnie rolę, rolę języka porozumienia i wykładni określonych racji pełnią obrazy Stanisława Mazusia.

Jerzy Madeyski

(przedruk z katalogu wystawy indywidualnej Stanisława Mazusia, Katowice BWA 1981).

which, for a change, he is closer to Vermeer van Delft. Thus, Mazuś avoids every kind of ornateness and builds clear pictures full of space, which is characteristic for amor vacuum.

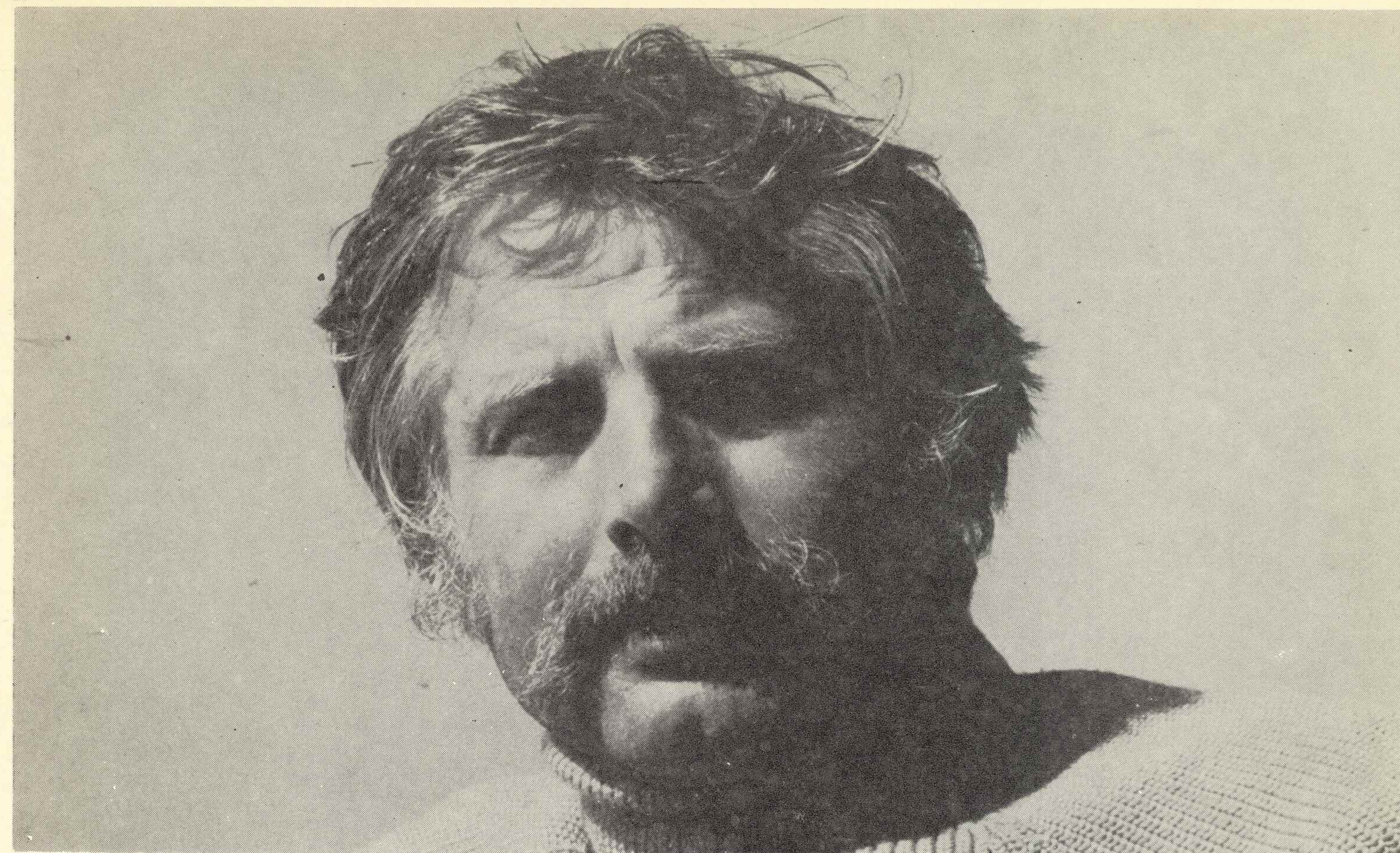
Lyrical by nature, he is fond of expressing himself with the language of monochromes with a fluffy intimate texture of a thinly laid colour.

Mazuś' pictures are deliberately painted for home interiors. Calm and quiet they are inconspicuous in the shoddy hurly-burly of collective shows and are overwhelmed by aggressive shrieks of their extraverted neighbours' colour contrasts, to display all their charm during undisturbed contacts with the viewer. Then they disclose all their values, especially the authenticity and good taste of their author. It is that good taste, so condemned until quite recently and again given its due status back, without which every, even the most revolutionary piece of art is doomed to isolation.

On the other hand, what is that so much used and abused authenticity in art? To put it simply, it can be defined as getting in touch with the author via his work, which is interchangeable with taking the picture not as an aesthetical or solely aesthetical object, but as a projection of its author instead.

Needless to say that Stanisław Mazuś' paintings play that role, the role of a language of communication, explaining definite reasons.

Jerzy Madeyski

Stanisław MAZUŚ, ul. Hubala 1 m 87, 43-100 Tychy. Urodzony 7 listopada 1940 r. w Lublinie. Studiował na Wydziale Malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Dyplom uzyskał w 1967 roku w pracowni prof. Eugeniusza Eibischa. Brał udział w wystawach okręgowych i ogólnopolskich.

WYSTAWY INDYWIDUALNE:

Tychy Teatr Mały 1967, Teatr Mały 1972, MDK Tęcza 1975, Teatr Mały 1977 (z Marią Swobodą-Mazuś), Teatr Mały 1978, Teatr Mały 1980, BWA 1982; Katowice BWA 1971, Galeria Śląska 1977, BWA 1981; Bielsko-Biała BWA 1974; Siemianowice KMPiK 1976; Lublin BWA, Nałęczów, Puławy, Lubartów 1977.

UDZIAŁ W WYSTAWACH OKRĘGOWYCH I OGÓLNOPOLSKICH, NAGRODY I WYRÓŻNIENIA:

Nagroda plastyczna im. F. Bartoszką i Z. Bobowskiego za cykl grafik o tematyce wojennej, 1967.

1968 V Wiosna opolska — Konkurs plastyczny — w dziale malarstwa, Opole BWA II nagroda i wyróżnienie

Wizerunek Polaka w malarstwie współczesnym, Bydgoszcz BWA

Wystawa malarstwa i grafiki Okręgu Katowickiego, Bytom Muzeum Górnośląskie, Kraków BWA — wyróżnienie honorowe

„Człowiek i świat współczesny”. Konkurs Okręgu Katowickiego ZPAP, Katowice — I nagroda w dziale grafiki

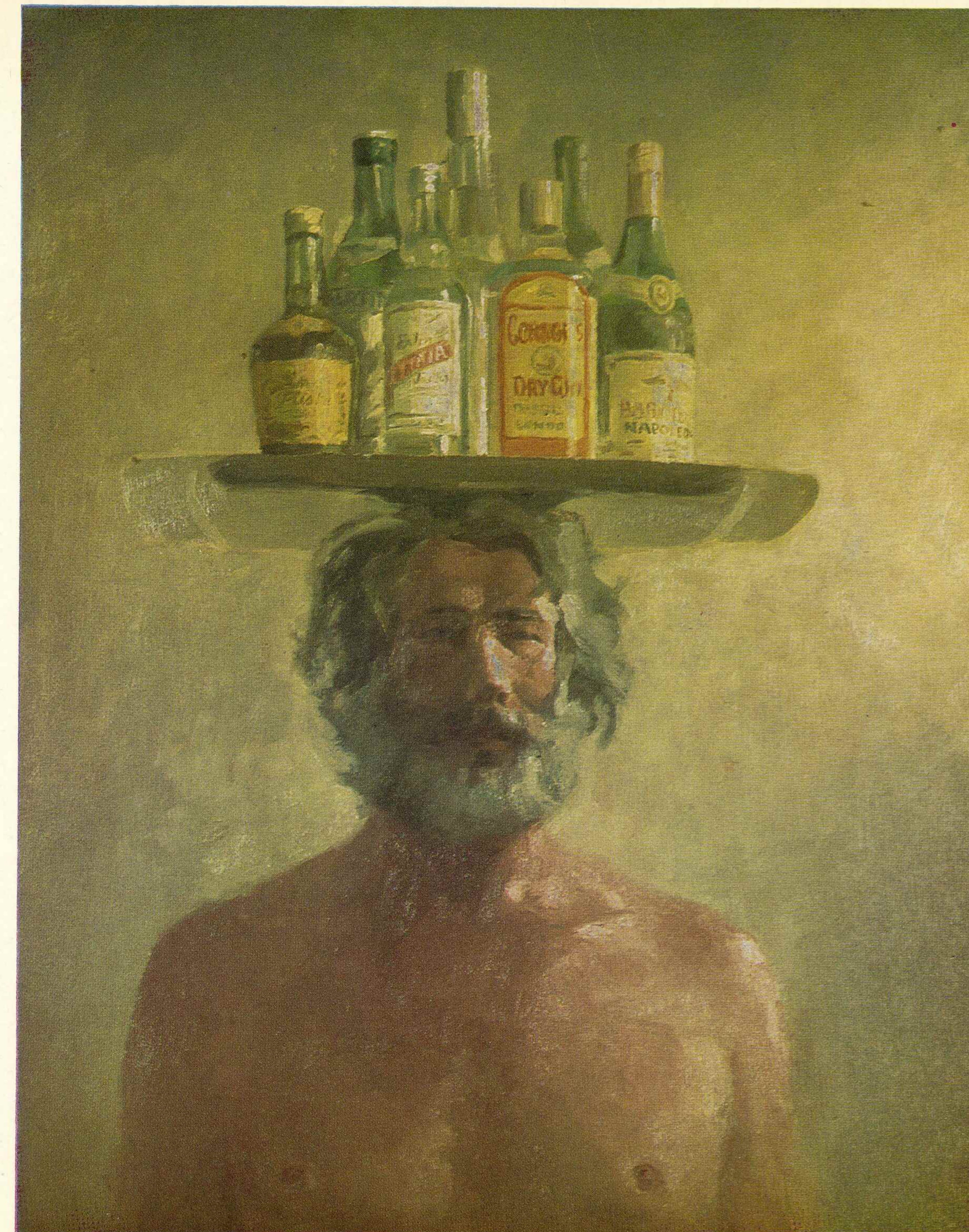
Wystawa malarstwa i grafiki Okręgu Katowickiego ZPAP, Kraków BWA — wyróżnienie honorowe VI Ogólnopolska wystawa malarstwa „Bielska Jesień”, Bielsko-Biała Pawilon ZPAP

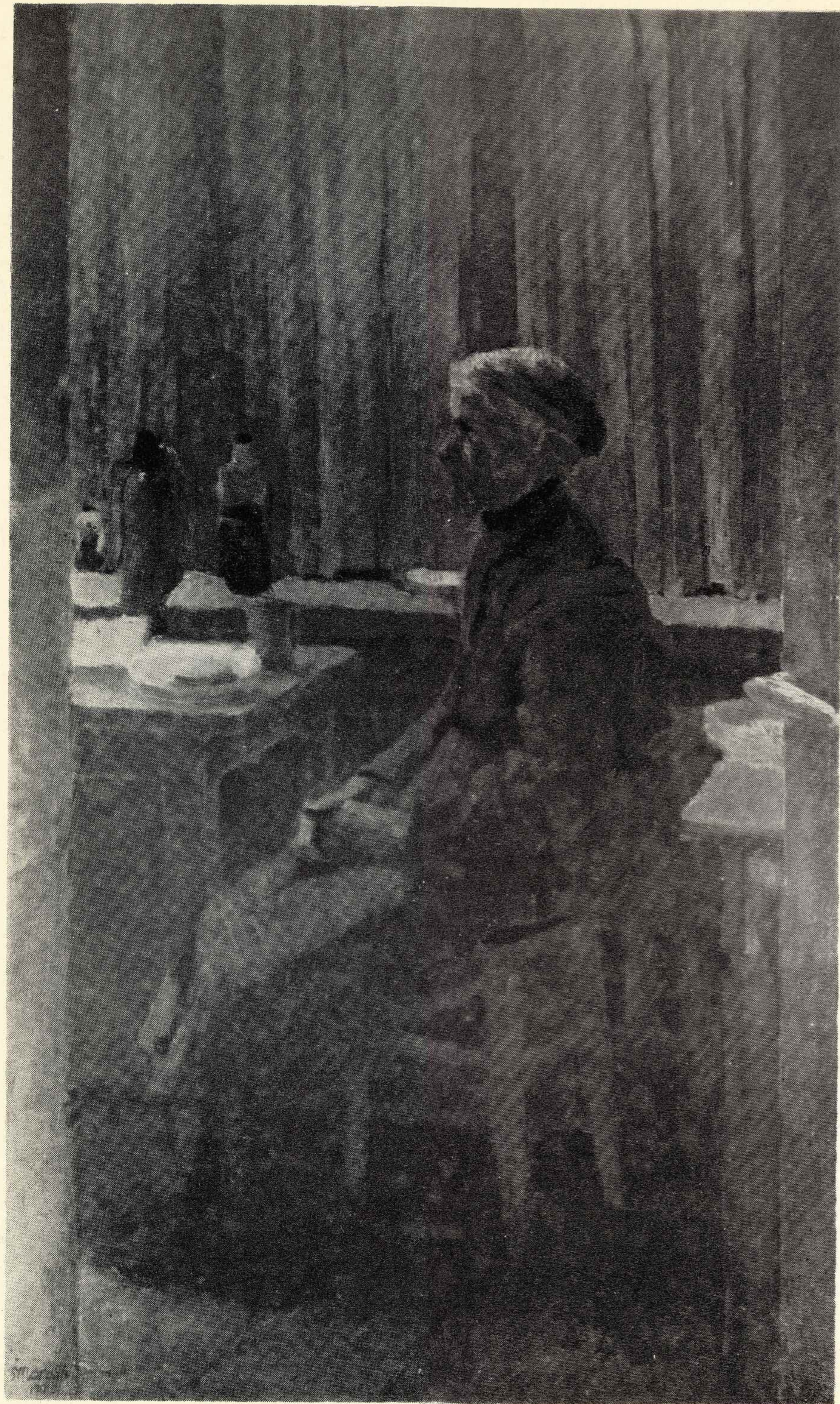
1968/69 Ogólnopolska wystawa 25 lat LWP w twórczości plastycznej, Warszawa Zachęta, Budapeszt Ernst Museum

- 1969 Ogólnopolski plener przemysłowy na Śląsku — wystawa poplenerowa, Katowice BWA
Ogólnopolski konkurs „Człowiek i praca w Polsce Ludowej” z okazji 25-lecia PRL, Warszawa Zachęta — nagroda w dziale malarstwa
Wystawa Okręgu Katowickiego ZPAP, Bytom Muzeum Górnośląskie
IV Ogólnopolska wystawa grafiki, Warszawa Zachęta
2 Ogólnopolska wystawa młodej grafiki, Poznań BWA
VII Ogólnopolska wystawa „Bielska Jesień”, Bielsko-Biała Pawilon ZPAP
Ogólnopolski konkurs na projekt malarski gobelinu, Gdańsk Dwór Artusa
- 1970 Ogólnopolska wystawa młodego malarstwa rzeźby i grafiki w ramach XXIII Festiwalu Sztuk Plastycznych, Sopot BWA
- 1971 3 Triennale rysunku, Wrocław Muzeum Architektury
Ogólnopolska wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki „Portret człowieka”, Warszawa Zachęta
IX Ogólnopolska wystawa malarstwa „Bielska Jesień”, Bielsko-Biała Pawilon ZPAP
- 1972 IX Wystawa prac grupy realistów, Warszawa Zachęta
Malarstwo, grafika i rzeźba Okręgu Katowickiego ZPAP, Katowice BWA
Ogólnopolska wystawa grafiki młodych, Poznań BWA
X Ogólnopolska wystawa malarstwa „Bielska Jesień”, Bielsko-Biała Pawilon Wystawowy ZPAP
- 1974 XXX Lat malarstwa w PRL, Katowice BWA
X Wystawa grupy realistów, Warszawa Zachęta
II Ogólnopolski konkurs malarski im. J. Spychalskiego — wystawa pokonkursowa, Poznań BWA
- 1975 Ogólnopolska wystawa 30 rocznica zwycięstwa nad faszyzmem w twórczości plastycznej, Warszawa Zachęta
30 lat plastyki w województwie katowickim, Katowice BWA
Plastyka na zamówienie społeczne — konkurs „Człowiek”, Warszawa Zachęta
XIII Ogólnopolska wystawa malarstwa „Bielska Jesień”, Bielsko-Biała BWA
- 1976 Ogólnopolska wystawa malarstwa „Jesienne konfrontacje”, Rzeszów BWA
XIV Ogólnopolska wystawa malarstwa „Bielska Jesień”, Bielsko-Biała BWA
Salon Zimowy, Radom Dom Esterki
- 1976/77 „W kręgu realizmu” XI krajowa wystawa prac grupy realistów, Warszawa Zachęta

- 1977 Wystawa portretów ludzi zasłużonych, Katowice BWA
Wystawa poplenerowa IX Ogólnopolskiego pleneru przemysłowego na Śląsku, Chorzów Klub Kulturalno-Oświatowy — nagroda
Wystawa malarstwa IV Ogólnopolskiego konkursu im. J. Spychalskiego, Poznań BWA
Ogólnopolska wystawa „Kwiaty w malarstwie”, Wrocław BWA Galeria Awangarda
Salon Zimowy, Radom Muzeum Okręgowe
- 1978 Wystawa malarstwa, grafiki, rzeźby i tkaniny Okręgu Katowickiego ZPAP, Katowice BWA
Ogólnopolski konkurs malarski im. Zygmunta Rafała Pomorskiego. Wystawa pokonkursowa, Katowice BWA
XXXII Ogólnopolski zimowy salon plastyki „Metafora we współczesnym malarstwie i rysunku”, Radom Muzeum Okręgowe
Ogólnopolska wystawa malarstwa „VII Jesienne Konfrontacje”, Rzeszów BWA
I Prezentacja portretu współczesnego, Radom Muzeum Okręgowe
Wojsko w życiu Ojczyzny, Warszawa Zachęta
- 1979 Ogólnopolska wystawa malarstwa „Bielska jesień”, Bielsko-Biała BWA — wyróżnienie
- 1980 Portret wojska, Ogólnopolska wystawa zorganizowana dla uczczenia 35 rocznicy zwycięstwa nad faszyzmem, Warszawa Zachęta
Ogólnopolski konkurs malarski im. Zygmunta Rafała Pomorskiego — wystawa pokonkursowa, Katowice BWA
- 1980/81 Powstania śląskie w malarstwie, Opole — nagroda
- 1981 Barwy morza, Warszawa Zachęta
- UDZIAŁ W WYSTAWACH SZTUKI POLSKIEJ ZA GRANICĄ I MIĘDZYNARODOWYCH, M.IN.:
- 1967 Festiwal młodych grafików, Bayreuth
1969 Wystawa Okręgu Katowickiego ZPAP, Miskolc
1973 Międzynarodowe Biennale „Sport w sztukach pięknych”, Madryt
1974 Polskie malarstwo realistyczne, Ulan Bator
1975 Wystawa Okręgu Katowickiego ZPAP, Ostrawa
Międzynarodowe biennale „Sport w sztukach pięknych”, Barcelona
1976 Plastyka na zamówienie społeczne, Sofia
1982 Wystawa poplenerowa malarstwa, Zagorje

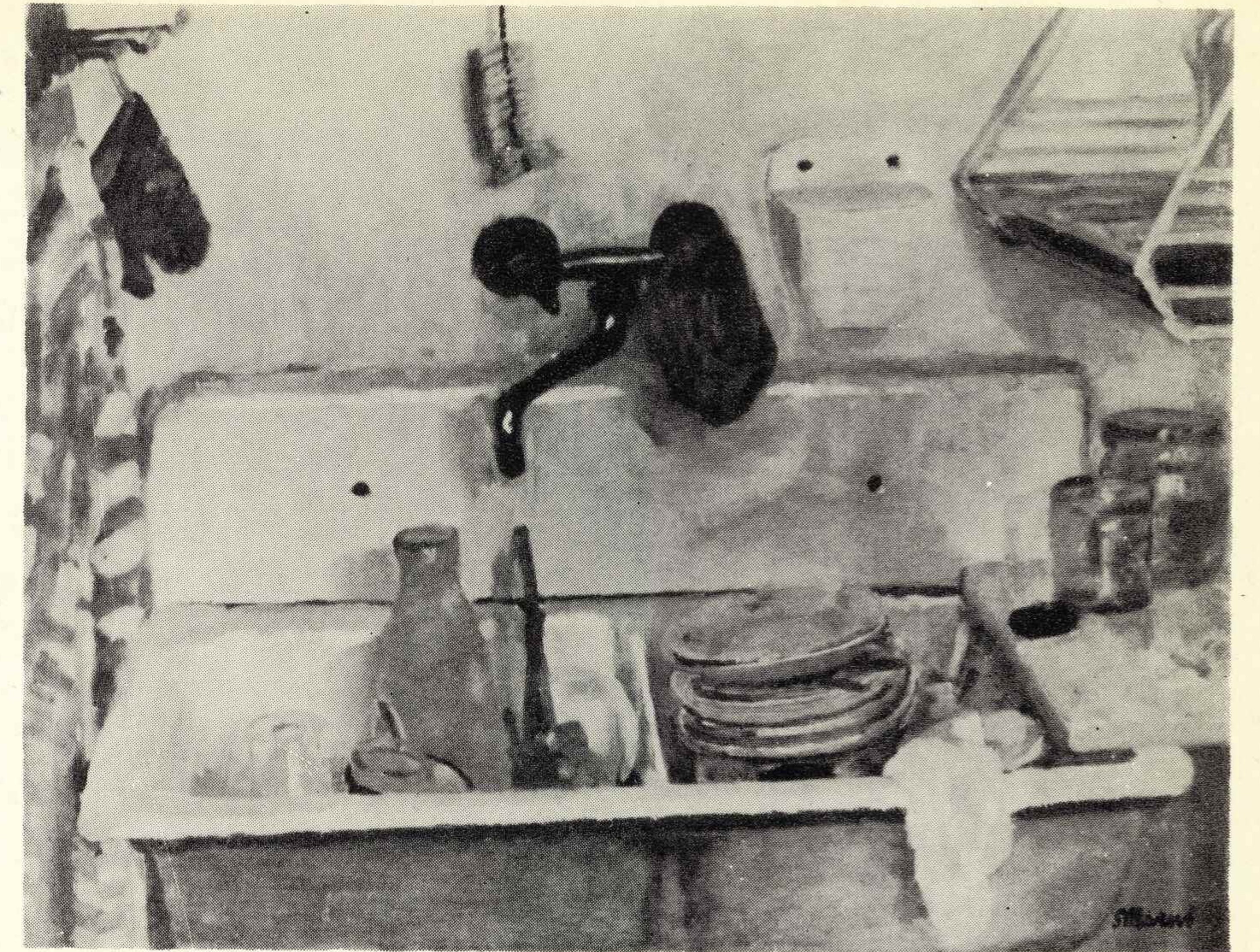
Prace w zbiorach: Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Muzeum Okręgowego w Radomiu, Muzeum w Chorzowie, Muzeum Okręgowego w Bielsku-Białej, instytucji państwowych i kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą.

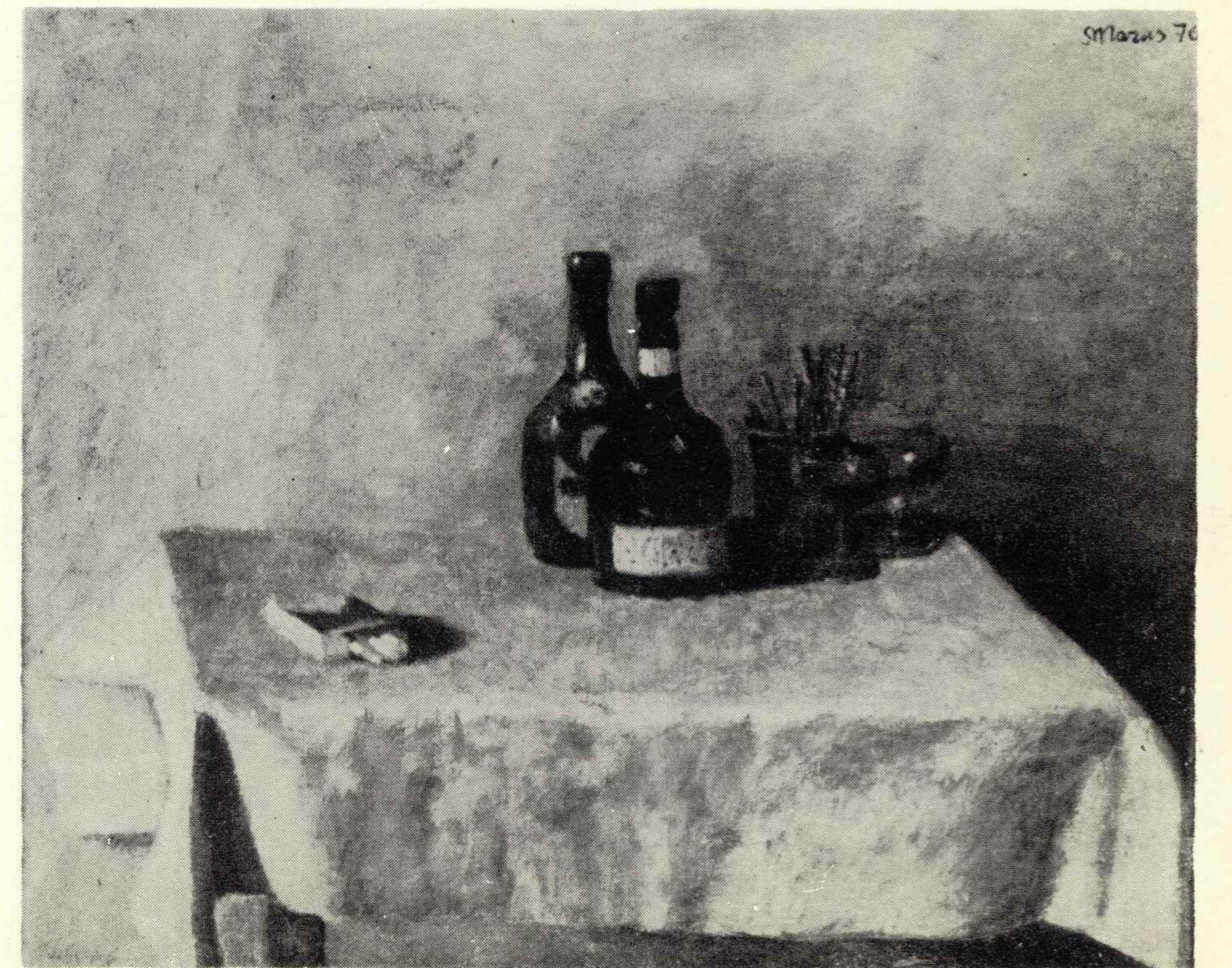

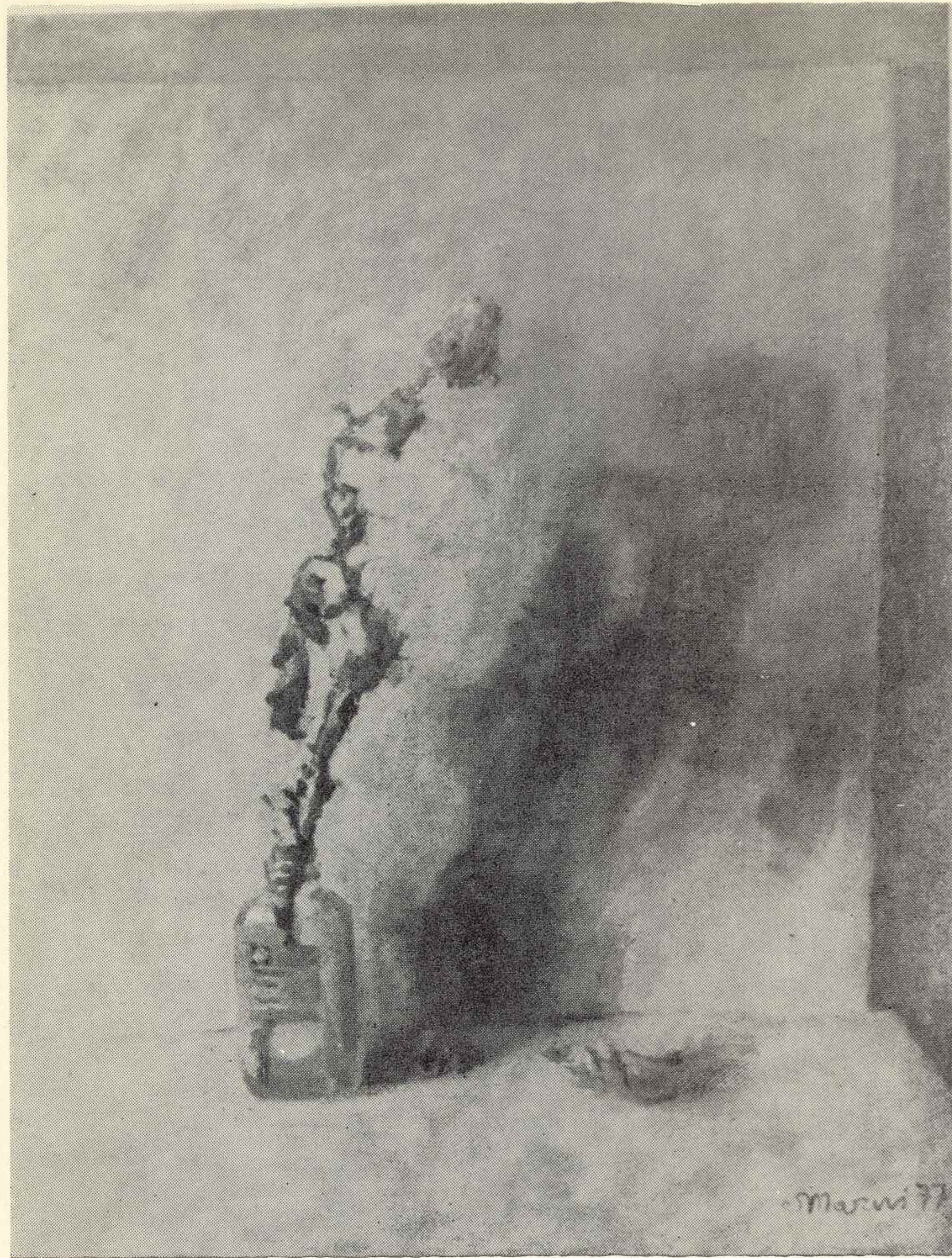
4. Oczekiwanie I, 1972

6. Codzienność, 1975

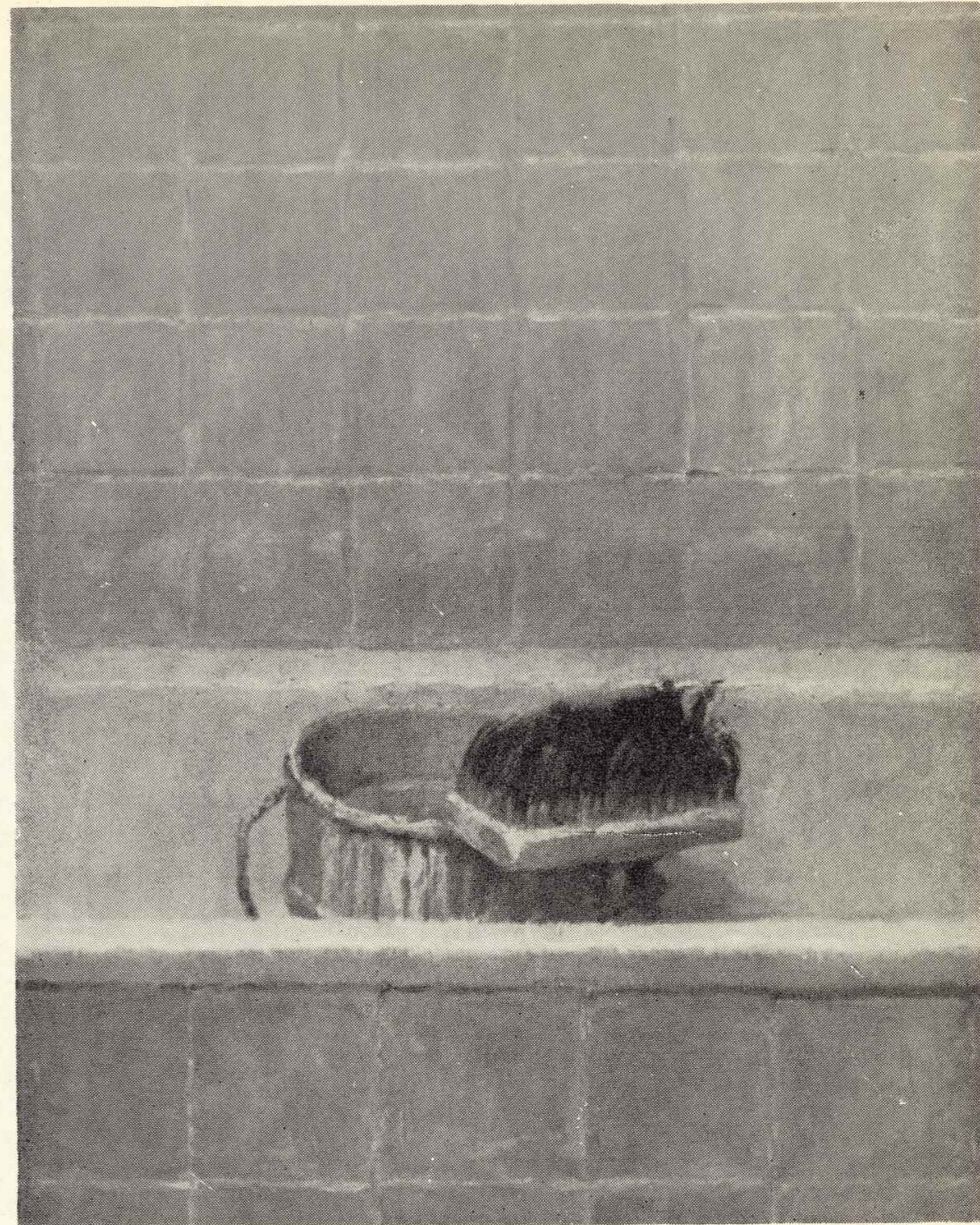

7. Stół, 1976

8. Samotność, 1977

13. W błękie, 1979

33. Katowice, ul. Gliwicka, 1981

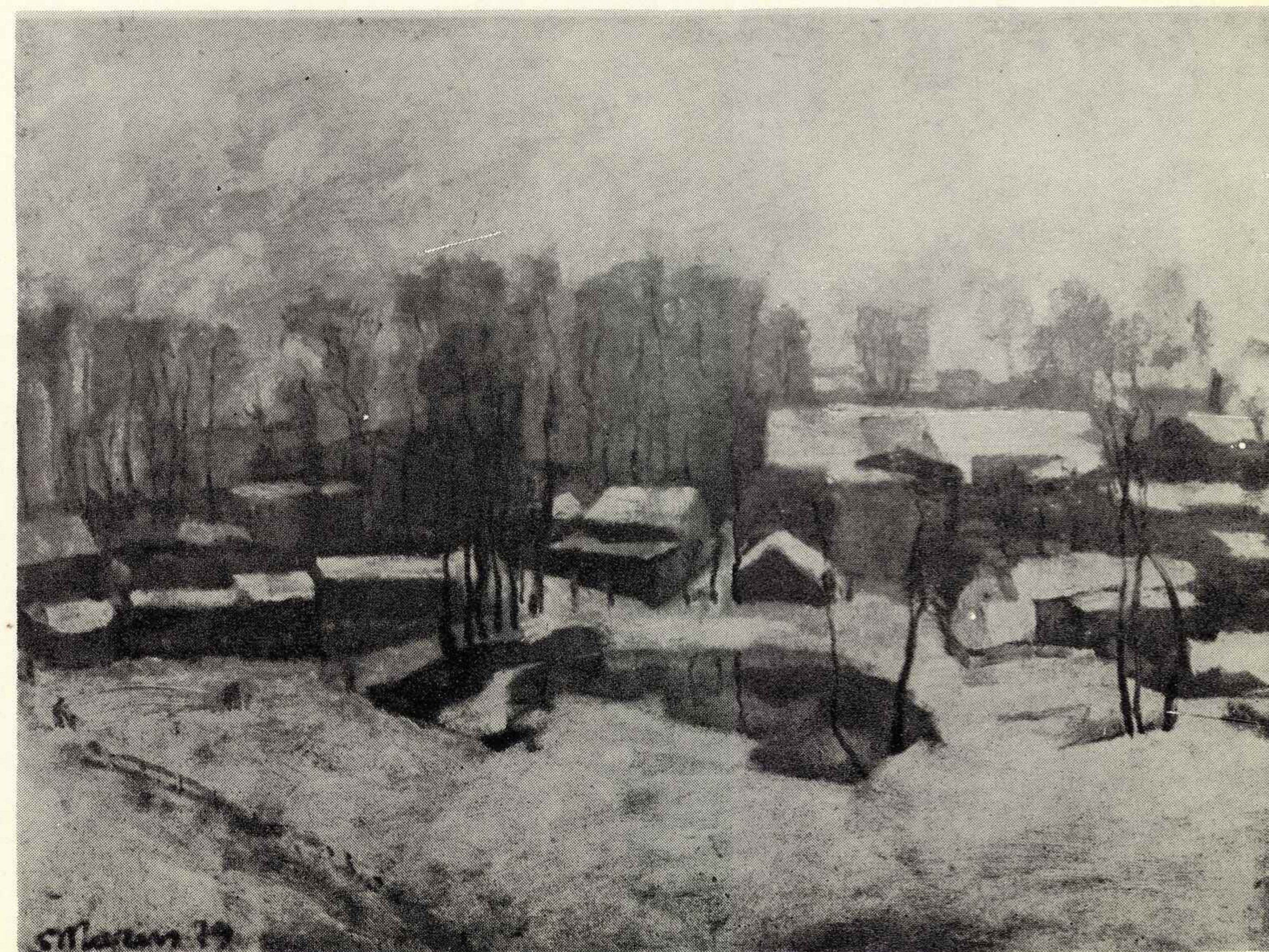

11. Chleb, 1978

12. Krajobraz, 1978

15. Zima, 1979

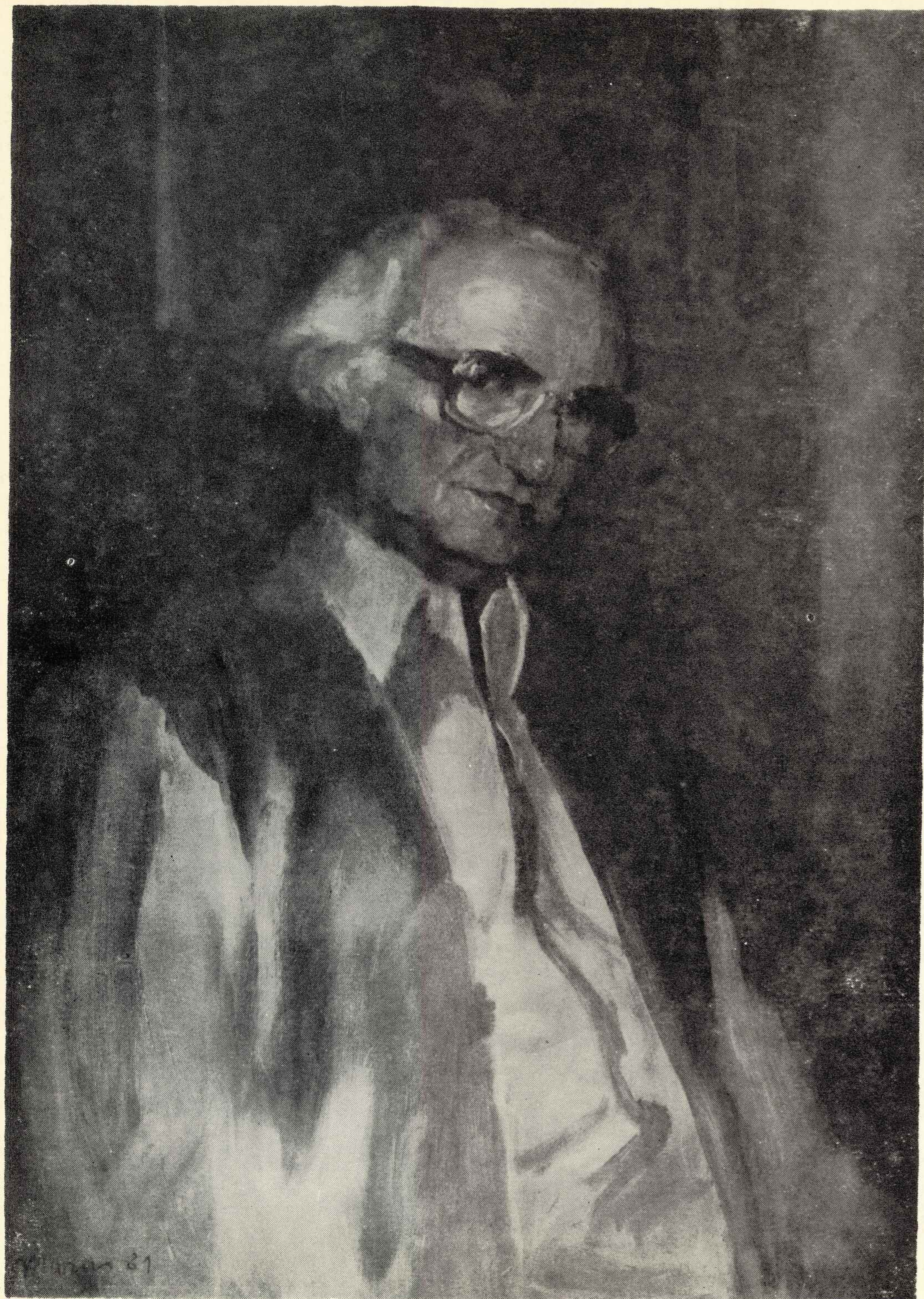

26. Złotowłosa, 1981

58. Kaktus II, 1982

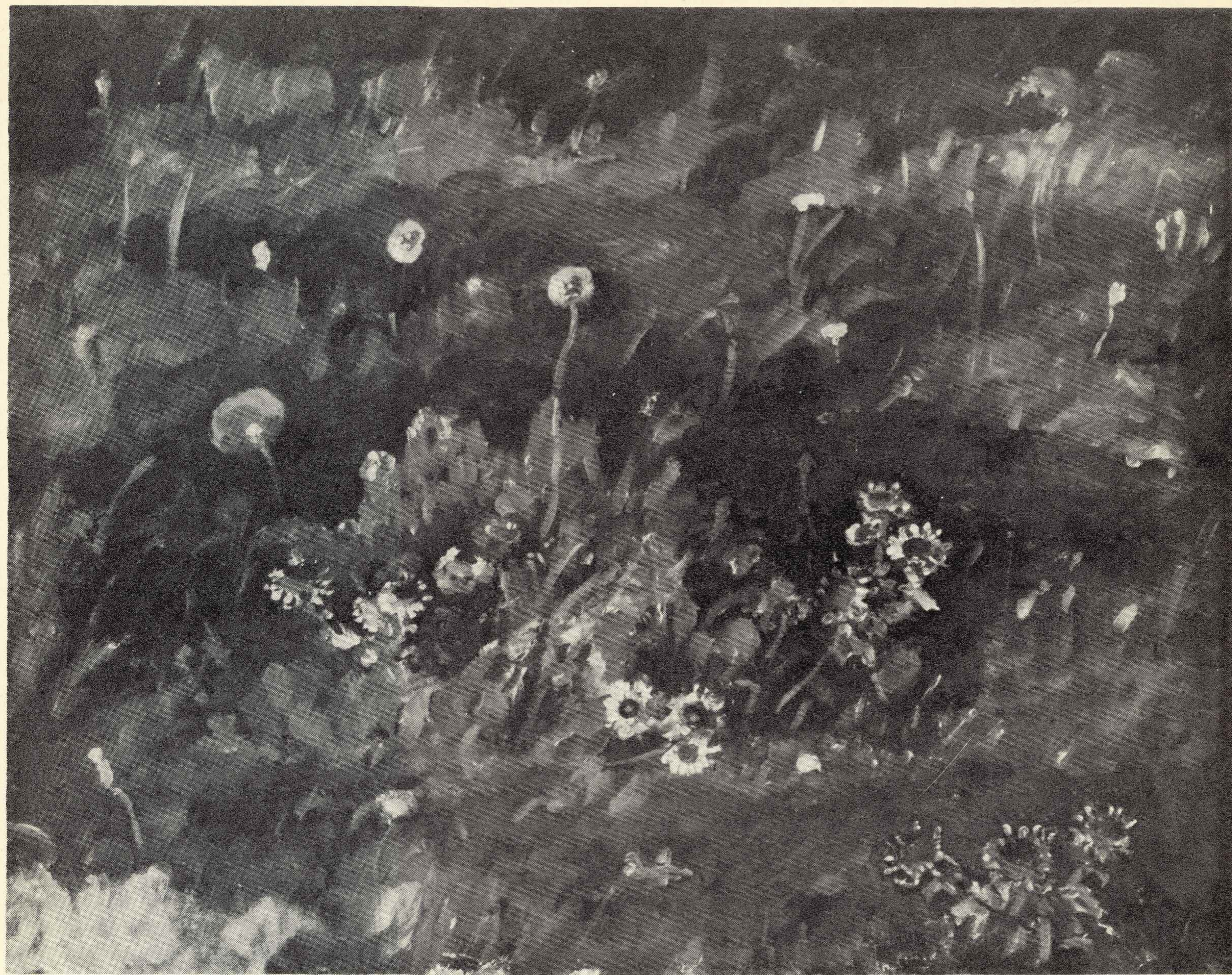

22. Portret W. Migockiego, 1981

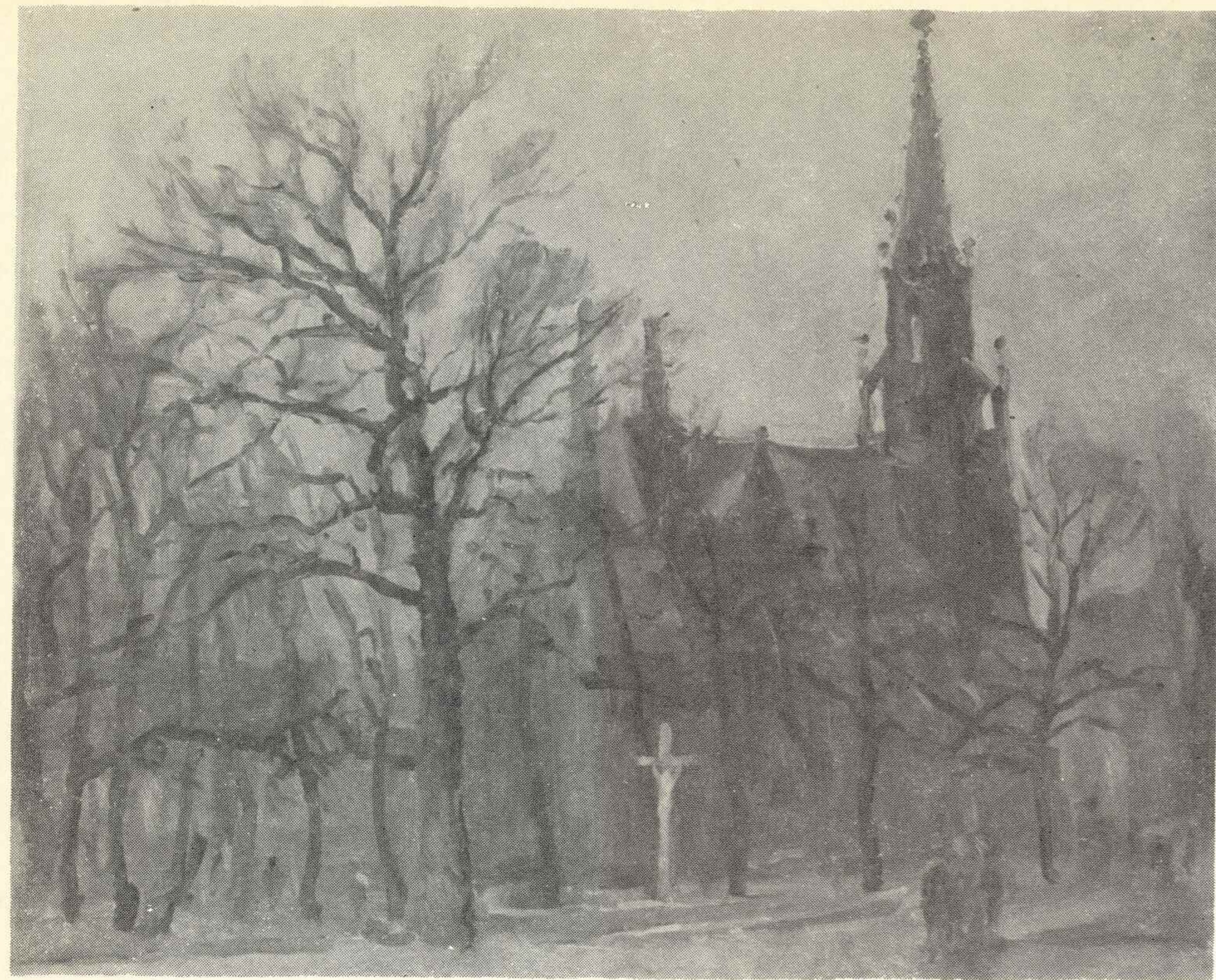
23. Portret matki,
1981

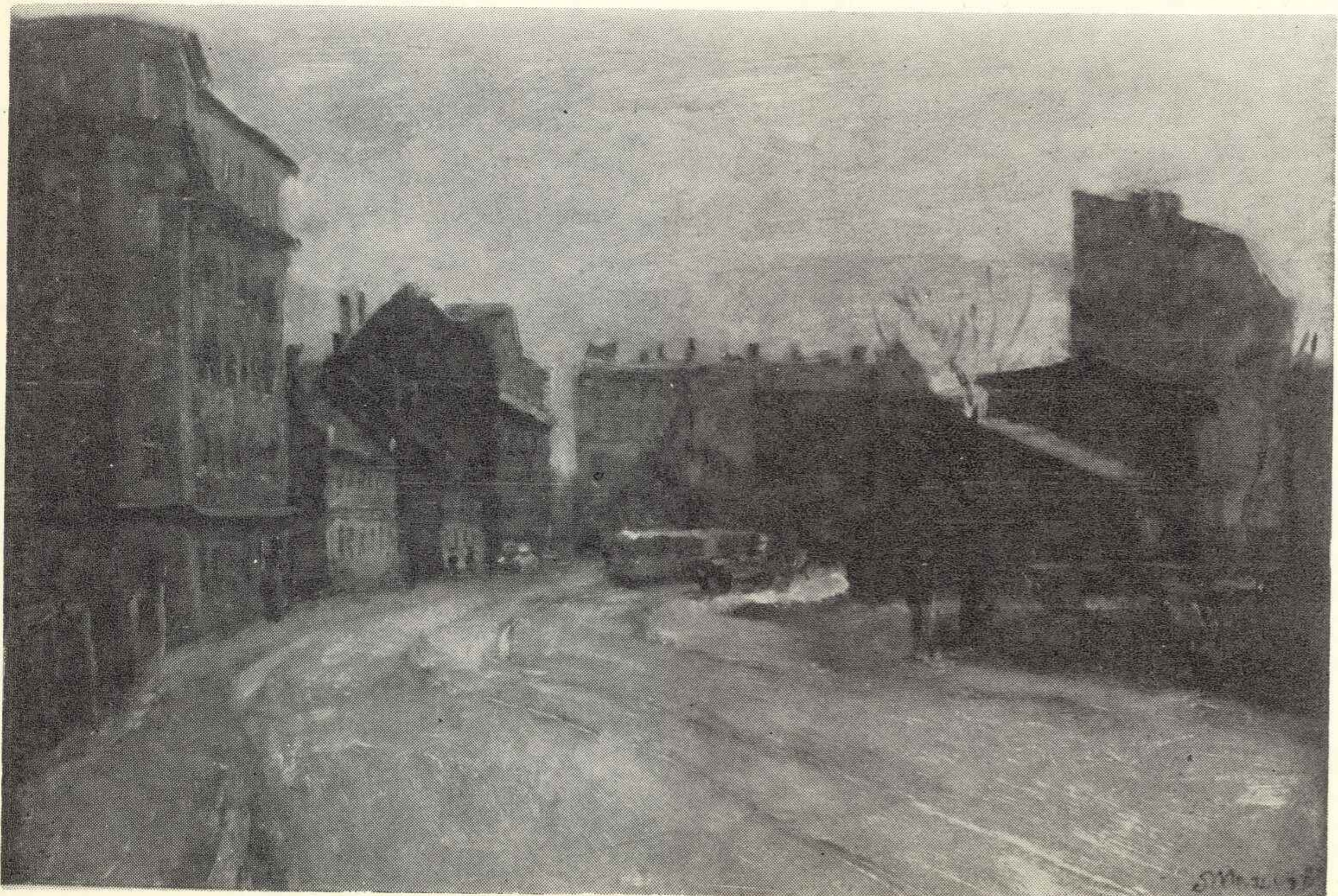
28. Kwiaty jurajskie, 1981

30. Katowice, ul. Jagiellońska, 1981

31. Katowice I, 1981

33. Katowice ul. Gliwicka, 1981

59. Suchy bukiet, 1982

32. Katowice II, 1981

34. Katowice IV, 1981

SPIS PRAC

1. Na stole, 1968, olej, 58×82
2. Tworzywa, 1970, olej, 50×61
3. Babcia, 1971, olej, 71×52
4. Oczekiwanie, 1972, olej, 120×80
5. Astry, 1974, olej, 90×70
dar dla Galerii 35-lecia w Katowicach
6. Codziennosc, 1975, olej, 80×100
7. Stół, 1976, olej, 54×65
8. Samotność, 1977, olej, 73×55
wł. prywatna
9. W bielach, 1978, olej, 80×100
10. Okienko, 1978, olej, 54×49
11. Chleb, 1978, olej, 54×65
wł. prywatna
12. Krajobraz, 1978, olej, 70×90
13. W błękicie, 1979, olej, 60×80
wł. prywatna
14. Na palecie, 1979, olej, 90×70
wł. Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu
15. Zima, 1979, olej, 60×80
wł. Muzeum Historii Katowic
16. Liście, 1980, olej, 64×55
wł. Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu
17. W czerni, 1980, olej, 80×60
wł. prywatna
18. Autoportret, 1980, olej, 81×73
wł. Biura Wystaw Artystycznych w Katowicach
19. Olek, 1980, olej, 40×50
20. Georg, 1980, olej, 42×50
21. Poranek, 1980, olej, 80×60
22. Portret W. Migockiego, 1981, olej, 80×60
wł. Biura Wystaw Artystycznych w Katowicach
23. Portret matki, 1981, olej, 50×40
24. Agnieszka, 1981, olej, 65×54
wł. prywatna
25. Ania, 1981, olej, 50×40
wł. prywatna
26. Złotowłosa, 1981, olej, 60×48
wł. prywatna
27. Zygmunt, 1981, olej, 50×50
wł. prywatna
28. Kwiaty jurajskie, 1981, olej, 50×50
29. Pola jurajskie, 1981, olej, 72×100
30. Katowice ulica Jagiellońska, 1981, olej, 70×90
31. Katowice I, 1981, olej, 40×50
wł. Muzeum Historii Katowic
32. Katowice II, 1981, olej, 40×50
wł. Muzeum Historii Katowic
33. Katowice ulica Gliwicka, 1981, olej, 40×55
wł. Muzeum Historii Katowic

34. Katowice IV, 1981, olej, 40×55
wł. Muzeum Historii Katowic
35. Janusz, 1982, olej, 90×70
36. Studium głowy, 1982, olej, 64×55
37. Atlas, 1982, olej, 90×70
38. Gracja I, 1982, olej, 90×55
39. Gracja II, 1982, olej, 90×55
40. Gracja III, 1982, olej, 90×55
41. Przemko, 1982, olej, 52×35
42. Jacek, 1982, olej, 52×35
43. Izunia, 1982, olej, 50×35
44. Bożena, 1982, olej, 100×80
45. Ilon, 1982, olej, 100×80
46. Matka, 1982, olej, 70×50
wł. prywatna
47. Przestrzeń, 1982, olej, 70×110
48. Światło, 1982, olej, 70×90
49. Mgły, 1982, olej, 70×90
50. Jesień, 1982, olej, 70×90
51. Zima I, 1982, olej, 70×90
52. Przedwiośnie, 1982, olej, 70×90
53. Drzewa, 1982, olej, 72×120
54. Łąka, 1982, olej, 80×120
55. Woda, 1982, olej, 70×90
56. Nokturn, 1982, olej, 80×100
57. Kaktus I, 1982, olej, 55×55
58. Kaktus II, 1982, olej, 66×55
59. Suchy bukiet, 1982, olej, 80×64
60. Koper, 1982, olej, 70×55
61. Kwiaty I, 1982, olej, 90×70
62. Kwiaty II, 1982, olej, 90×70
63. Kwiaty III, 1982, olej, 90×70

Projekt ekspozycji w Warszawie: Elżbieta Magner
 Projekt plakatu i opracowanie graficzne katalogu:
 Zygmunt Magner
 Tłumaczenie wstępu: Marek Cegiela
 Opracowanie i redakcja katalogu: Helena Szustakowska
 Zdjęcia: Małgorzata Apathy i Krzysztof Henclewski
 Redakcja techniczna: Mirosław Winiarek
 Wydawca: Centralne Biuro Wystaw Artystycznych
 Na okładce: Autoportret, 1982
 Na plakacie: Poranek, 1980
 Cena: 80 zł.

WDA — Zakład Typograficzny. Zam. 3008. Nakł 600. Z-3

